

Kleding en textielverificatiesystemen voor duurzame ketens

CLOSE THE LOOP
A GUIDE TOWARDS A CIRCULAR FASHION INDUSTRY

FLAN
DERS **DC**

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

VLAANDEREN
CIRCULAIR

HET BELANG VAN VERIFICATIESYSTEMEN

Duurzame mode zit in de lift, en misschien pakt ook jouw merk uit met gerecycleerde materialen, goede arbeidsomstandigheden of het gebruik van hernieuwbare energie. Internationaal erkende bewijssystemen zetten jouw duurzaamheidsverhaal kracht bij.

Certificaten...met de c van complex

Je bent niet verplicht om je producten te laten certificeren, en er bestaat geen overkoepelend systeem om op terug te vallen. De waardeketen is dan ook complex. Veel actoren drukken hun stempel – van designers tot leveranciers van grondstoffen en logistieke spelers – en er zijn heel wat factoren om rekening mee te houden. Zo is een biokatoenen T-shirt geen garantie op pakweg ecologisch transport of ethische productie. Het gevolg is dat je de keuze hebt uit honderden verificatiesystemen, elk met hun eigen focus en werkwijze. In deze brochure zetten we ze op een rij.

Een systeem kiezen

Welk certificatiesysteem je uiteindelijk het best gebruikt, hangt af van wat jij precies wil bewijzen.

1. De duurzaamheid van je product of van de gebruikte grondstoffen/materialen

Om aan te tonen dat je product duurzaam is, kun je een (duurzaamheids)label gebruiken. Er zijn labels beschikbaar voor meerdere eisen, zoals biologische landbouw, eerlijke handel, gerecycleerde content of de afwezigheid van schadelijke stoffen.

De bekendste zijn wellicht Oekotex en GOTS. Als (een onderdeel van) een kledingstuk het Oekotex-label heeft, dan zijn er geen schadelijke stoffen aanwezig in de kledij, de stof of het accessoire. Katoen uit biologische landbouw krijgt dan weer het GOTS-label mee. je op regelmatige basis bewijsmateriaal vragen.

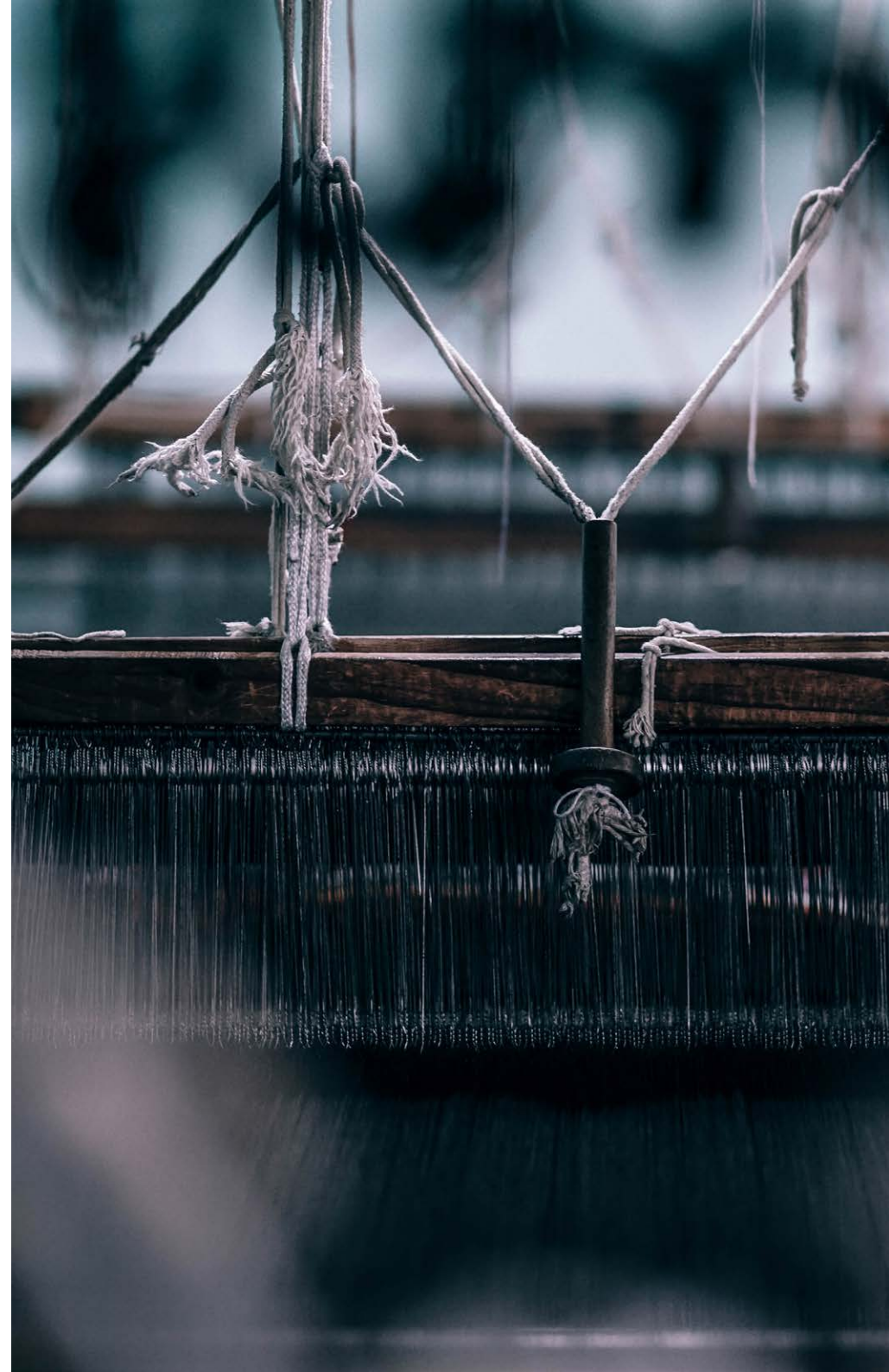
2. De duurzaamheid van je leveranciers of je productiesite

Daarnaast kun je focussen op je productie en op de rechten van de arbeiders. Hiervoor heb je vier mogelijkheden:

- **De productiesite of toeleverancier ondertekent een 'code of conduct'.** Idealiter verwijst die gedragscode naar internationale standaarden of conventies. Afhankelijk van de inhoud kun je op regelmatige basis bewijsmateriaal vragen.
- **De productiesite laat een audit uitvoeren.** Enkel audits door een onafhankelijke partij en gebaseerd op internationale afspraken zijn betrouwbaar.
- **De productiesite of toeleverancier volgt een managementsysteem zoals ISO 14001, Fair Wear Foundation of BSCI.** Dit impliceert dat er een audit is gebeurd die een nulmeting vormt, maar vooral dat er continu wordt gewerkt aan een duurzamere bedrijfsvoering.
- **De productiesite of toeleverancier laat zich accrediten via een duurzaamheidsplatform zoals Ecovadis.** Hier hoort een vragenlijst bij, aangepast aan het risicoprofiel, gevolgd door een audit of controle van het bewijsmateriaal.

3. De duurzaamheid van je eigen bedrijf

Ook de duurzaamheidsinspanningen die jij levert, kun je tot slot via een externe partij in kaart laten brengen. Een duurzaamheidsrapport behoort tot de mogelijkheden, net als een Ecovadis-audit.

SOORTEN VERIFICATIESYSTEMEN

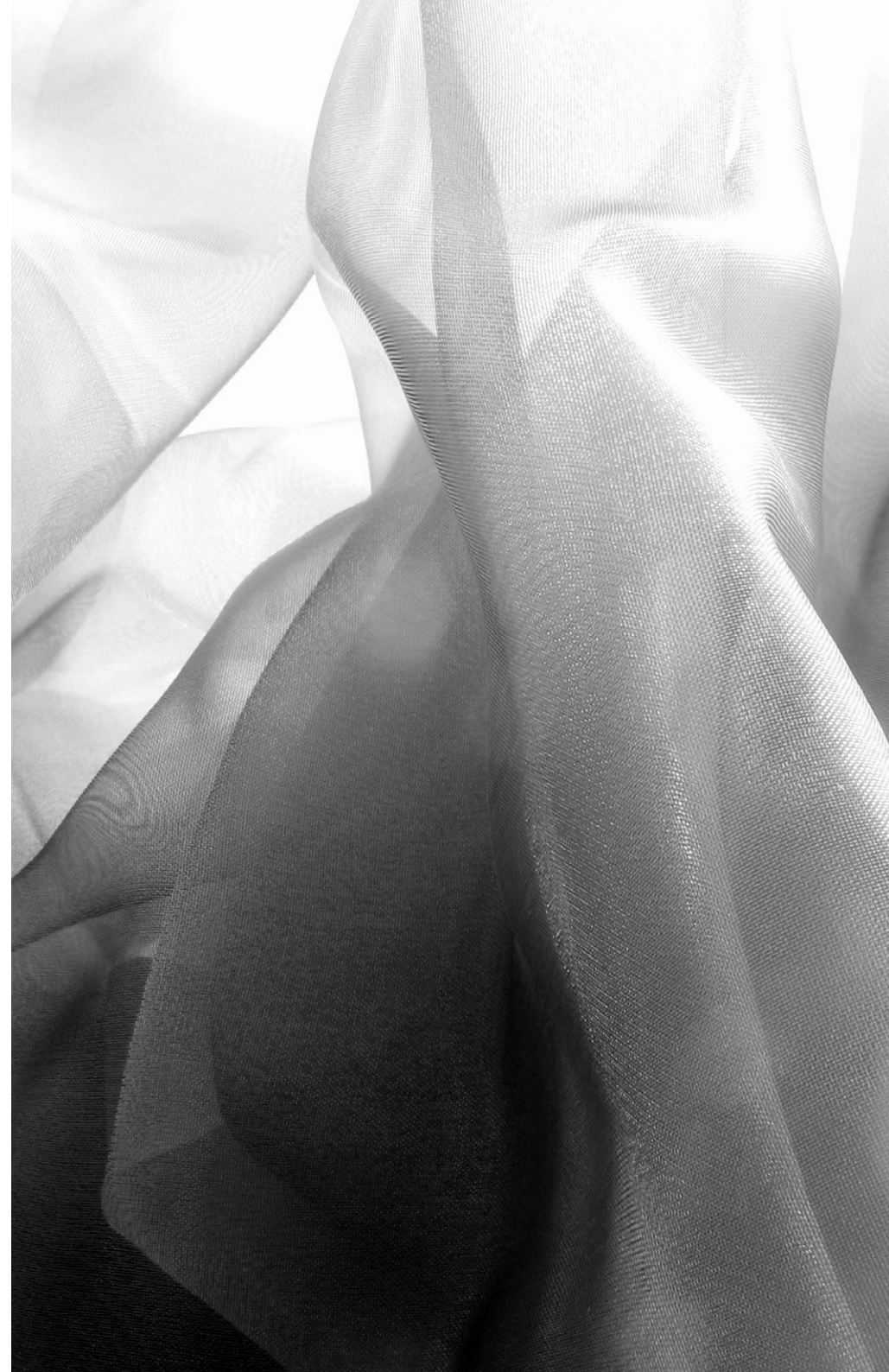
01/ Code of conducts

02/ Duurzaamheidslabels

03/ Audits

04/ Managementsystemen

05/ Platformen

01/ CODE OF CONDUCTS

01/ CODE OF CONDUCTS

Code of Conduct (= gedragscode of verklaring op eer) is een overeenkomst tussen 2 partijen waarbij de 'aankopende partij' specifieke eisen en principes opneemt die dienen gerespecteerd of opgevolgd te worden door de (toe)leveranciers.

De inhoud van een Code of Conduct kan betrekking hebben tot:

- Faire business praktijken: ISO 26000,...
- Respect mensenrechten: UN
- Respect basisconventies: IAO
- Veilige en gezonde arbeidsomstandigheden
- Respect milieuwetgeving en/of volgen van milieustandaarden (ISO 14001 of gelijkwaardig)
- Transparantie en continue verbetering

PRO'S

- Eenvoudige communicatie van het duurzaamheidsbeleid
- 0-tolerantie naar respect van de (internationale) wetgeving
- Risico & brandmanagement
- Positionering in de keten als pionier op vlak van duurzaam ondernemen
- Addendum aan contract kan juridisch bindend zijn

CON'S

- Vaak een 'formaliteit' om deel te nemen aan een tender
- Zelfverklaring op eer
- Moeilijk op te volgen of te controleren
- Juridische hefboom is zwak

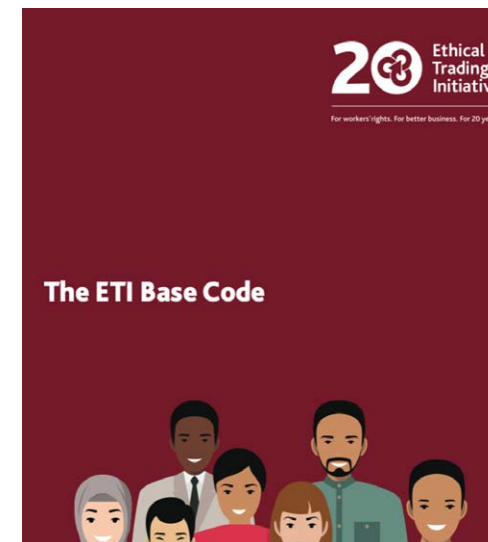

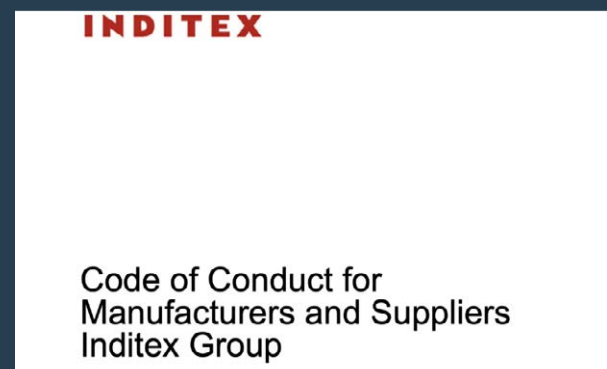
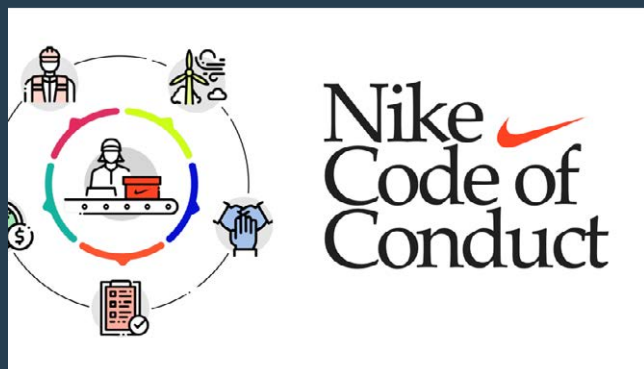
Ethical Trade Initiative

Internationale standaard op vlak van 'Code of Conducts', gebaseerd op de internationale wetgeving en beschikbaar in een aantal talen.

<https://www.ethicaltrade.org/eti-base-code>

Corporate voorbeelden

02/ DUURZAAMHEIDSLABELS

02/ DUURZAAMHEIDSLABELS

Labels of certificaten zijn systemen die belanghebbenden informeren over specifieke sociale- en/of ecologische aspecten van een product op basis van objectief controleerbare criteria (bij voorkeur door een onafhankelijke derde partij).

Wat maakt een label betrouwbaar?

- de keurmerkeisen hebben alleen betrekking op **criteria die verband houden met het voorwerp van de opdracht**. Ze zijn geschikt voor de omschrijving van de kenmerken van de werken, leveringen of diensten die het voorwerp van de opdracht vormen;
- de keurmerkeisen zijn gebaseerd op **objectief controleerbare en niet-discriminerende criteria**;
- het keurmerk is vastgesteld in een **open en transparante procedure** waaraan alle belanghebbenden, met inbegrip van publieke instellingen, consumenten, sociale partners, fabrikanten, distributeurs en niet-gouvernementele organisaties kunnen deelnemen;
- het keurmerk is voor alle betrokken partijen **toegankelijk**;
- de keurmerkeisen worden vastgesteld door een **derde partij** waarover de ondernemer die het keurmerk aanvraagt, geen beslissende invloed uitoefent.

PRO'S

- Meest omvattende ketengarantie met controlemechanismen
- Eenvoudig bewijsinstrument voor aankoper (pass/fail), geen extra kosten noch werkdruk
- Vaak heel hoge norm die futureproof is
- Nieuwe mogelijkheden in de wetgeving

CON'S

- Grote impact op business model van de leverancier
- Kostelijk voor leverancier
- Niet voor alle segmenten beschikbaar
- Betrouwbaarheid is niet altijd even groot – kennis van zaken is cruciaal

Voorbeelden & inspiratie duurzaamheidslabels

ECOCERT FAIR TRADE

Ecocert Fair Trade is een Frans label voor eerlijke handel met het Globale Zuiden, opgericht in 1991. Het label kan teruggevonden worden op onder meer voedingsproducten, textiel en cosmetica. Ecocert Fair Trade garandeert goede arbeidsomstandigheden en dekt ook enkele milieucriteria af. Ten slotte geeft het label (financiële) ondersteuning aan de producent en zijn gemeenschap.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●

FAIRTRADE

Fairtrade is een internationaal label beheerd door FLO International (Fairtrade Labelling Organisation) voor eerlijke handel met het Globale Zuiden, opgericht onder de naam 'Max Havelaar' in 1988. Het label kan teruggevonden worden op onder meer textiel, voedingsproducten en cosmetica. Het Fairtrade label helpt aankopers om producten te herkennen waarvan de grondstoffen afkomstig zijn uit eerlijke handel - en waarvan de productie, verwerking en verkoop beantwoorden aan de Fairtrade standaarden. Het betalen van een eerlijke prijs aan de producenten uit het Zuiden, het garanderen van democratische organisatiestructuren, basis milieubescherming en transparantie op vlak van arbeidsvoorwaarden. In de textielsector wordt dit label vooral gebruikt bij de aankoop van 'katoen'. Recent is er ook een fairtrade certificaat voor de certificatie van de productie van textiel, maar dit is nog niet goed gekend.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

EU ECOLABEL

Het EU Ecolabel is het officiële Europese milieulabel. Het label heeft tot doel de negatieve effecten van productie en verbruik op het milieu, de volksgezondheid, het klimaat en de natuurlijke hulpbronnen te verminderen. Er is tevens een catalogus waarbij alle producten en diensten verkrijgbaar met het EU Ecolabel opgelijst zijn. Er is een ecolabel voor textielproducten waarbij volgende criteria worden opgelegd: beperkt gebruik van toxische bestanddelen, schadelijk voor de menselijke gezondheid en het milieu; verminderd gebruik van water; kwalitatieve eigenschappen zoals kleurechtheid tijdens wasprocessen, etc.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

NORDIC SWAN

Nordic Swan is een Scandinavisch ecolabel dat criteria ontwikkelt voor diverse productgroepen. Nordic Swan heeft uitgebreide criteria op vlak van textielproducten en -diensten zoals industrieel wassen en leveren van textielproducten én het huren van textielproducten (as-a-service). Nordic Swan garandeert dat de materialen milieuvriendelijk zijn en dat de productie en de levering op een duurzame wijze gebeurt.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

Voorbeelden & inspiratie duurzaamheidslabels

DER BLAUE ENGEL

Blauwe Engel (Der Blauer Engel) is een Duits label voor ecologische producten, opgericht in 1978 door het Duitse ministerie van Binnenlandse Zaken. Het label is terug te vinden op een uitgebreid gamma van producten en ook specifiek voor textielproducten (kledij, linnen, matrassen en kussens, gordijnen, etc.) Dit Duitse ecolabel beoogt een verminderde ecologische voetafdruk van het product doorheen alle stappen van de levenscyclus. Voor textiel betekent dit (net zoals de andere eco-labels) dat er strenge criteria worden afgetoetst op vlak van het gebruik van toxische producten, dat de productie op een ecologisch (en sociaal) verantwoorde wijze gebeurt.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label •

OEKO-TEX 100

Oeko-Tex 100 is een internationaal label voor textiel, opgericht in 1992. Het label garandeert dat het eindproduct geen schadelijke stoffen bevat. Het label kijkt zowel naar natuurlijke als naar synthetische vezels. Oeko-Tex 100 wordt beheerd door International Oeko-Tex Association, dat eveneens de controle uitvoert. Dit label is één van de meest gekende en wereldwijd verspreide labels in de textielsector. In België wordt dit label vertegenwoordigd door Centexbel en het Technisch en Wetenschappelijk Centrum voor de Belgische Textielnijverheid.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label •

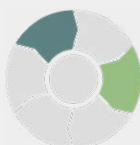

NATURLAND

Naturland is een Duits label voor producten uit de biologische landbouw, opgericht in 1982. Het label kan worden teruggevonden op voedingsproducten, textiel en cosmetica. Naturland garandeert dat de productie op een milieuvriendelijke wijze gebeurt en promoot de biologische landbouw. Het label is verankerd in de Europese wetgeving. Binnen de textielketen is dit label relevant voor (katoen) vezels die volgens de principes van biologische landbouw zijn geteeld.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label •

NATURTEXTIL

Het IVN Naturtextil-label is een Duits label voor biologisch textiel (kledij, bekleding, speelgoed). Het label garandeert dat de productie op een milieuvriendelijke en sociaal verantwoorde wijze gebeurt. Verder gelden er kwaliteitsvereisten voor de producten.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label •

Voorbeelden & inspiratie duurzaamheidslabels

CRADLE TO CRADLE

Cradle to Cradle is een label voor producten die ontworpen zijn volgens circulaire designprincipes en op die manier zorgen voor hergebruik van het product, de componenten en/of de materialen. Het label kan worden teruggevonden op een zeer breed gamma van producten en materialen, waaronder ook textiel en bouwmaterialen. Het label focust specifiek op materiaalgebruik, energie, water en sociale arbeidsomstandigheden. Dit label heeft ondertussen zijn ingang gevonden in de textielindustrie. Er is reeds een groot aanbod op de markt op vlak van stoffen, kledij, tapijttegels en andere textielproducten die het C2C-certificaat dragen.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label •

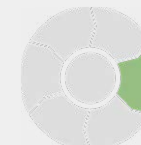

GREENGUARD

Het internationaal erkende label GREENGUARD werd in 2001 ontwikkeld door het GREENGUARD Environmental Institute. Het heeft tot doel de menselijke gezondheid en levenskwaliteit te beschermen door de blootstelling aan verontreinigende stoffen te beperken en de kwaliteit van de binnenlucht te verbeteren. De focus ligt op producten (of componenten) die in het interieur worden gebruikt en de binnenluchtkwaliteit bepalen. Dit heeft ook betrekking op textielproducten die in het interieur worden gebruikt of verwerkt worden in bouwmaterialen (tapijt, gordijnen, muurbekleding, akoestische panelen, etc.)

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label •

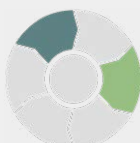

GOTS

Het GOTS-label is een internationaal label voor biologisch textiel, opgericht in 2002. Het GOTS-label garandeert dat de productie op een milieuvriendelijke en sociaal verantwoorde wijze gebeurt. Enkel textielproducten die minimaal 70% biologische vezels bevatten kunnen een GOTS-certificatie verkrijgen. Verder zijn er strenge eisen op vlak van chemische inputs en bijproducten die aan strengere ecologische criteria moeten beantwoorden voorzien in de wetgeving (bv. REACH).

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ••

ORGANIC 100 CONTENT STANDARD

De Organic Content Standard is een internationaal label voor niet-voedselproducten die 95 tot 100 procent biologisch materiaal bevatten. De norm controleert de aanwezigheid en hoeveelheid biologisch materiaal in een eindproduct en controleert de weg die de grondstoffen hebben afgelegd bron tot product. Dit label wordt gecontroleerd door Control Union Certifications.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ••

Voorbeelden & inspiratie duurzaamheidslabels

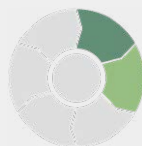

RESPONSIBLE DOWN STANDARD

De Responsible Down Standard (RDS) is een onafhankelijke wereldwijde standaard die het respect van dierenwelzijn garandeert voor alle producten die dons en veren bevatten. De RDS zorgt ervoor dat dons en veren afkomstig zijn van eenden en ganzen die op diervriendelijke wijze zijn behandeld. Boeren, merken en andere ketenpartners kunnen hun producten certificeren indien hun product voor 100% voldoet aan vooropgelegde criteria omtrent dierenwelzijn.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●

MADE IN GREEN BY OEKO-TEX

MADE IN GREEN by OEKO-TEX® is een label voor eindproducten en halffabrikaten op alle niveaus van de textielketen. Om dit label te behalen dienen alle producten te worden geproduceerd met beperkte chemische middelen, vervaardigd met milieuvriendelijke processen en onder sociaal verantwoorde arbeidsomstandigheden. De producten bevatten een QR code waarmee traceerbaarheid in de keten mogelijk wordt gemaakt. De oeko-Tex 100 Standaard richt zich specifieke op materialen terwijl deze standaard zich ruimer richt op de ecologische bedrijfsprocessen.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

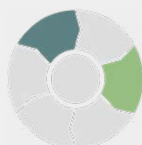

GOODWEAVE

Goodweave is een internationaal sociaal label voor tapijten, opgericht in 1994. Het label geeft aan dat het product is geproduceerd in goede arbeidsomstandigheden en de ILO-conventies worden gerespecteerd. De focus ligt op het uitsluiten van kinderarbeid. De producent moet een jaarlijkse bijdrage betalen om kinderen die vroeger werkzaam waren in de tapijtenindustrie te helpen rehabiliteren.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●

GLOBAL RECYCLE STANDARD

De Global Recycle Standard (GRS) is een internationale vrijwillige productnorm die eisen vastlegt voor third-party certificering van gerecyclede content. GRS is in eerste instantie bedoeld voor bedrijven die katoen ontpitten, spinnen, weven, breien, verven, bedrukken en die het gerecyclede materiaal in hun producten (zowel eindproducten als tussenstadia) willen controleren en willen waken over de maatschappelijke, ecologische en chemische impact van hun productie.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

Voorbeelden & inspiratie duurzaamheidslabels

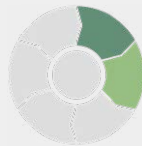

RCS 100 - RECYCLED CLAIM STANDARD

RCS (Recycled Claim Standard) is een norm die in de hele toeleveringsketen waakt over de Chain of Custody van gerecyclede grondstoffen. De RCS controleert de aanwezigheid en hoeveelheid gerecycled materiaal in een eindproduct. Dit gebeurt op basis van input en Chain of Custody-controles door derden. Deze aanpak maakt transparante, consistente en complete onafhankelijke evaluatie en controle mogelijk van claims met betrekking tot het gehalte aan gerecycled materiaal in een product.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Voorkomen label ...

RECYCLED CONTENT CERTIFICATION

Recycled Content Certification is een certificaat uitgebracht door SCS Global Services en certificeert de gerecycleerde inhoud van een product. Het certificaat is geschikt voor fabrikanten van verschillende producten zoals: tapijt, textiel, bouwproducten, hout en papierproducten, isolatie, kleding, sieraden, ...

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Voorkomen label ...

USDA ORGANIC

Het USDA Organic is een Amerikaans label dat verplicht is voor alle biologische producten uit de Verenigde Staten. Het label is enkel van toepassing op alle landbouwproducten (voeding, katoen, ...) Het label garandeert dat de productie gebeurt volgens de strenge regels van de biologische landbouw, verwerking en verkoop. Aan de hand van dit label kunnen consumenten overal in de Verenigde Staten biologische producten herkennen.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Voorkomen label ...

SOIL ASSOCIATION ORGANIC STANDARD

Soil Association is een label voor biologische landbouw uit het Verenigd Koninkrijk. Het geeft aan dat de productie op een milieuvriendelijke wijze gebeurt. Het label kan worden teruggevonden op voedingsproducten, textiel en cosmetica.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Voorkomen label ...

Voorbeelden & inspiratie duurzaamheidslabels

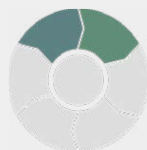
QA-CER CERTIFICAAT

QA-CER is het resultaat van een project van de Ellen Mac Art-hur Foundation. Het is een certificaat dat de kwaliteit van een recyclageproces borgt. Dit zowel op vlak van het gebruik van recycalaat, het recycalaatgehalte als op het vlak van de kwaliteit van het eindproduct. Het QA-CER certificatiesysteem is van toepassing op:

- Sorteerders-recyclagebedrijven van post-industrieel afval en post-consumerafval van kunststoffen, textiel of composieten;
- Kunststof- en textielverwerkers en composietproducenten, die post-industrieel afval en post-consumerafval van kunststoffen inzetten;
- Assemblagebedrijven die samengestelde producten maken met het recycalaat van kunststofonderdelen of textiel.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Voorkomen label ...

FAIR FOR LIFE

Fair for life is een internationaal fairtradelabel. Het geeft aan dat de productie op een milieuvriendelijke wijze gebeurt. Verder moeten goede arbeidsomstandigheden gerespecteerd worden. Er moet gewerkt worden met contracten van minimaal drie jaar en een eerlijke prijs worden betaald aan de producenten. Ook dialoog met de producenten en het continu streven naar verbeteringen maken deel uit van de criteria.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Voorkomen label ...

FAIR TRADE CERTIFIED

Fair Trade Certified is een Amerikaans label voor eerlijke handel met het globale Zuiden. Het label kan teruggevonden worden op onder meer voedingsproducten, textiel, bloemen en cosmetica. Fair Trade Certified, het Fair Trade Certified Sewing/Factory-label en het Fair Trade Certified Cotton-label.

Het label biedt (financiële) ondersteuning aan de landbouwer en zijn gemeenschap, via een minimumprijs en een premie voor de gemeenschap. Voor fabrieksarbeiders in onder meer textiel en cosmetica garandeert het label goede arbeidsomstandigheden, een wettelijk minimumloon en een premie voor de gemeenschap.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Voorkomen label ...

BLUESIGN

Bluesign is een internationaal label voor textiel. Het geeft aan dat in het productieproces geen schadelijke stoffen werden gebruikt en er zijn bindende criteria inzake energie- en waterverbruik.

Het label wordt beheerd door Bluesign dat eveneens de controle uitvoert. Bluesign technologies is een internationale organisatie bestaande uit vertegenwoordigers van de textielsector die de sociale en milieu-impact van textiel willen verkleinen.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Voorkomen label ...

Voorbeelden & inspiratie duurzaamheidslabels

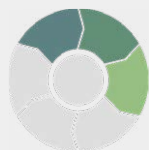
PETA APPROVED VEGAN

Peta Approved Vegan is een internationaal label voor dierenwelzijn. Het label wordt beheerd door de PETA (People for the Ethical Treatment of Animals), een non-profit organisatie die zich inzet voor dierenwelzijn.

Het label garandeert dat er geen ingrediënten van dierlijke oorsprong in het product aanwezig zijn. Het kan worden teruggevonden op onder meer kleding, schoenen en accessoires.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

- Ecologie ...
- Economisch •••
- Sociaal •••
- Circulariteit •••

BELGISCHE MARKT

- Voorkomen label ••

BIOPARTENAIRE

Biopartenaire is een label voor biologische landbouw uit Frankrijk. Het geeft aan dat de productie op een milieuvriendelijke wijze gebeurt. Verder moeten goede arbeidsomstandigheden worden gerespecteerd. Tenslotte moet gewerkt worden met contracten van minimaal 3 jaar en moet een eerlijke prijs worden betaald aan de producenten. Ook dialoog met de producenten en een continue streven naar verbetering maken deel uit van de criteria.

Het label kan worden teruggevonden op voedingsproducten, textiel en cosmetica. Het label is een combinatie van het Europese biolabel en een reeks van criteria van het Fair for Life label. Het label is verankerd in de Europese wetgeving en wordt beheerd door Biopartenaire.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

- Ecologie ...
- Economisch •••
- Sociaal •••
- Circulariteit •••

BELGISCHE MARKT

- Voorkomen label ••

Vergelijkingstabel textiel labelinfo

<https://www.labelinfo.be/nl/vergelijk/textiel>

03/ AUDITS

03/ AUDITS

Een audit is een (on site) assessment van de duurzaamheidsprestatie van een bedrijf (bv. productie-eenheid) in de keten. Audits geven aan waar de pijnpunten (= risico's) zijn en hoe er efficiënter en duurzamer kan gewerkt worden.

De methode van een audit hangt af van de scope van de audit en is meestal gebaseerd op guidelines, normen, standaarden, systemen, etc. Het maakt vaak deel uit van andere verificatiesystemen zoals multi-stakeholdersinitiatieven en certificaten.

De meest betrouwbare audits zijn deze die worden uitgevoerd door een onafhankelijke derde partij.

De belangrijkste vraag bij het uitvoeren van een audit is: wat is de 'scope' van de audit?

- Globaal of lokaal?
- Leverancier of toeleverancier?
- In welke fase van de keten?

PRO'S

- Diepgaande analyse van de duurzaamheid van één specifieke leverancier in de keten
- Geeft SWOT met oog op advies voor een verbeterplan
- Soms enige beschikbare tool, bij gebrek aan andere systemen

CON'S

- Tijdsopname en fraudegevoelig
- Vergt voorafgaande transparantie in de keten: waar audit uitvoeren?
- Hoge kost zowel voor inkoper als voor leverancier
- Repressieve actie, niet gericht op partnerschap

Voorbeelden & inspiratie audits

SEDEX

De Supplier Ethical Data Exchange (SEDEX) is een platform waarop auditresultaten over o.a arbeidspraktijken en milieuprestaties in de bevoorradingsketen worden gepubliceerd. Leden hebben het voordeel dat ze op die manier transparantie kunnen geven over de risico's in hun keten aan klanten en geïnteresseerde stakeholders.

LEVENSZYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

- Ecologie
- Economisch
- Sociaal
- Circulariteit

BELGISCHE MARKT

- Inburgering label

De international audit handleiding SMETA (Sedex)

Doel: aanreiken van een handleiding of 'guideline' voor het promoten van hoge kwaliteitsaudits die dan op hun beurt kunnen gedeeld worden op een platform voor distributeurs, producenten, merkeigenaars en klanten.

- SMETA is een **audit procedure** en **handleiding**
- Het is **geen** gedragscode
- Noch een certificatieproces
- Audits die de SMETA handleiding hebben gevolgd kunnen gepubliceerd worden op het SEDEX PLATFORM voor audits met oog op grotere transparantie van supply chains

04/ MANAGEMENTSYSTEMEN

04/ MANagementsystemen

Een managementsysteem heeft de volledige bedrijfsvoering als focus en gaat dus niet specifiek over een product.

Deze systemen vertrekken van het beleid en de strategie van de organisatie. Ze stimuleren acties en resultaten op vlak van duurzaam ondernemen. Ze vragen een continue verbetering van de duurzaamheidsprestatie van de organisatie en kunnen zowel betrekking hebben op sociale, ecologische of algemene duurzaamheidscriteria.

Er bestaan specifieke managementsystemen die zich richten op een specifieke sector zoals kleding, logistiek, hout, voeding ... Een betrouwbaar managementsysteem wordt gecertificeerd door een derde partij.

PRO'S

- Focus op systematische verandering en continue verbetering
- Lange termijn impact
- Biedt een systeem én ondersteuning aan de organisatie
- Audits en begeleiding maken deel uit van het proces
- Engagement van key stakeholders (bv. de arbeiders in de keten!)

CON'S

- Verificatie van het systeem, niet van het product
- Grote investering in financiële middelen
- Geen quick win – lange termijn focus
- Intensief proces met een grote investering in tijd en HR
- Continue druk om te investeren in MVO-prestatie

Voorbeelden & inspiratie managementsystemen

FAIR WEAR FOUNDATION

Fair Wear Foundation is een internationaal multistakeholder-initiatief voor goede arbeidsomstandigheden in de textiel-sector, opgericht in 1999. Het multistakeholderinitiatief werkt samen met de sector om de arbeidsomstandigheden doorheen de keten te verbeteren. Enkel de meest vooruitstrevende bedrijven mogen hun lidmaatschap van de Fair Wear Foundation aanduiden op hun producten. Het Fair Wear-label is een erkenning voor de bedrijven/merken die lid zijn van de Fair Wear Foundation. Het is geen productlabel.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●

SA8000

SA8000 (Social Accountability) is een internationale certificeerbare standaard voor goede arbeidsomstandigheden. Deze standaard controleert de sociale arbeidsvoorwaarden op vlak van de 8 basisconventies van de ILO (International Labour Organisation) en dat op de plaats van productie (=productie-site) van het textiel.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●

BSCI

Business Social Compliance Initiative (BSCI) is een initiatief van AMFORI, een groot businessnetwerk voor open en duurzame handel. BSCI focust specifiek op de sociale dimensie in de bevoorradingsketens van producten. BSCI biedt een volledig managementsysteem aan, met audits, verbeterplannen en certificaties op verschillende niveau's. BSCI heeft betrekking op de productiesite.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

STEP

Sustainable Textile Production (STeP) van OEKO-TEX® is een management- en certificeringssysteem voor organisaties uit de textielketen die hun prestaties op het gebied van duurzame productieprocessen openbaar willen maken op een transparante, geloofwaardige en duidelijke manier.

LEVENS CYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

Voorbeelden & inspiratie managementsystemen

BCI

Het Better Cotton Initiative (BCI) is het grootste duurzaamheidsprogramma voor katoen ter wereld. BCI zet actief in op het verduurzamen van de wereldwijde katoenproductie door samenwerkingen op te zetten rond sociale en ecologische duurzaamheid. De deelnemers van dit initiatief ondertekenen een 'code of conduct' waarbij ze inzetten op kwaliteit, water- en gewasmanagement, diversiteit, arbeidsvoorwaarden, etc.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

B CORPORATION

B Corp staat voor Benefit Corporation. B Corp's worden gecertificeerd door de non-profitorganisatie B Lab. Bedrijven met zo'n certificaat streven vrijwillig de hoogste standaard na op het vlak van sociale en ecologische prestaties, verantwoordelijkheid en transparantie. Op die manier bewegen de bedrijven de economie samen richting inclusie en duurzaamheid.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

AA 1000

AA 1000 staat voor AccountAbility 1000 en werd opgezet door het Institute for Social and Ethical Accountability (ISEA). Het doel van AA 1000 is om de maatschappelijke verantwoordelijkheid en prestaties van organisaties te verbeteren via stakeholdermanagement en zo meer betrokkenheid te creëren van de organisatie naar de stakeholders.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

ISO 14001

ISO 14001 (2015) beschrijft eisen en richtlijnen waaraan een milieumanagement-systeem moet voldoen. De bedoeling van dit certificaat is om aan de hand van milieu-indicatoren de prestaties van de organisaties te verbeteren om zo de nadelige effecten op het milieu te voorkomen of tegen te gaan. Het helpt bovendien bij een performante communicatie naar relevante belanghebbenden zoals klanten, leveranciers, aandeelhouders, partners, medewerkers, etc.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

Voorbeelden & inspiratie managementsystemen

ISO 9001

ISO 9001 (2015) is (de meest gekende) internationale norm op vlak van kwaliteitsmanagement. De norm zet organisaties aan om hun processen te beschrijven, te analyseren, te meten en continu te verbeteren. De norm kent een procesmatige aanpak die ondertussen dé structuur is van elk managementsysteem: Plan, Do, Check, Act of kortweg PDCA.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●
Economisch ●●
Sociaal ●●
Circulariteit ●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

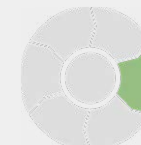

WRAP

WRAP (Worldwide Responsible Accredited Production) zet zich in om de arbeidsomstandigheden te verbeteren en hiertoe worden fabrieken gecertificeerd. Hoewel de WRAP principes zijn gebaseerd op de normen van de International Labour Organisation (ILO) zijn de criteria wel minder strikt. Het principe van een leefbaar loon wordt niet gewaarborgd bij WRAP en men hoeft slechts te voldoen aan de wettelijke eisen die in het land van productie gelden, ook als deze standaard lager ligt dan de ILO normen.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

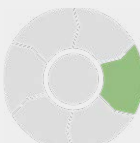

FAIR LABOUR ASSOCIATION

Fair Labour Association (FLA) is in november 1998 ontstaan uit het Apparel Industry Partnership (AIP), een initiatief van het Amerikaanse Witte Huis. Dit was om de kwestie van arbeidsrechten in de kledingindustrie aan te pakken. In de gedragscode die elk aangesloten bedrijf ondertekend zijn de belangrijke internationaal erkende arbeidsnormen opgenomen.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

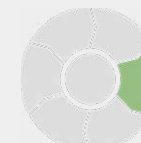

OHSAS 18001 / 45001

ISO 45001 (Veiligheid en gezondheidsmanagement-systemen - Vereisten met richtlijnen voor gebruik) helpt organisaties bij het creëren van een gezonde en veilige werkplek. Dat in zowel kantoren, fabrieken, open ruimtes als andere werkomgevingen. De norm vervangt daarmee Occupational Health and Safety Assessment Series (OHSAS) 18001, de Britse norm voor gezond en veilig werken die internationaal werd gebruikt. Er gold een overgangperiode tot maart 2021. Organisaties die een OHSAS 18001-certificaat hebben, kregen tot dan de tijd om over te stappen naar ISO 45001. Nu is OHSAS 18001 niet meer geldig.

LEVENS CYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ●●●
Economisch ●●●
Sociaal ●●●
Circulariteit ●●●

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ●●

Voorbeelden & inspiratie managementsystemen

HIGG INDEX

Higg | Trusted
Sustainability
Data

De Higg Index, ontwikkeld door de Sustainable Apparel Coalition, is een tool waarmee organisaties in elke fase de duurzaamheidsprestaties van een bedrijf of product nauwkeurig kunnen meten en beoordelen. De Higg Index stelt verbeteringen voor het welzijn van de organisatie te verhogen en het milieu te beschermen.

LEVENSCYCLUS- BENADERING

DIMENSIE

Ecologie ...
Economisch ...
Sociaal ...
Circulariteit ...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label ...

05/ PLATFORMEN VOOR DUURZAAM BEHEER

05/ PLATFORMEN VOOR DUURZAAM BEHEER

Duurzaamheidsplatformen zijn systemen gericht op het verifiëren van de betrouwbaarheid van een leverancier op vlak van een set van duurzame criteria én het delen van deze informatie op een (gesloten) platform waarbij leveranciers hun duurzaamheidsprestaties kunnen delen met hun klanten.

Het grote voordeel van deze systemen is het in kaart brengen van complexe duurzaamheidsinformatie tegen een relatief lage kost. Dit maakt het bijvoorbeeld mogelijk om een groot aantal leveranciers te screenen via deze monitoringsystemen.

PRO'S

- Ze bieden een overzicht van de volledige organisatie/ product in kaart.
- Geven inzicht in corrigerende maatregelen voor de organisatie/ product.
- Overzichtelijke systemen die visueel aantrekkelijk zijn.
- De resultaten zijn eenvoudig deelbaar met partners of organisaties in de toeleveringsketen.

CON'S

- Data over (toe)leveranciers dient beschikbaar te zijn.
- Het is nodig voldoende kennis te hebben over duurzaamheid en de toeleveringsketen.
- Dit is een momentopname, het is van belang om als aankopende partij te investeren in de opvolging en de remediëring.
- Relatief hoge kostprijs.

Voorbeelden & inspiratie duurzaamheidsplatformen

ECOVADIS

EcoVadis is een derde partij evaluatieplatform dat tot doel heeft de duurzaamheidsprestaties van bedrijven te scoren, te evalueren en verbeteracties voor te stellen. EcoVadis houdt rekening met de specifieke risico's van de sector en van de regio waarin het bedrijf actief is.

LEVENSZYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie	...
Economisch	...
Sociaal	...
Circulariteit	...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label	..
-------------------	----

AMFORI SUSTAINABILITY PLATFORM

In 2020 lanceerde Amfori het Amfori Sustainability Platform. Het platform biedt praktische manieren aan om de duurzaamheidsprestaties van de toeleveringsketens te beheren, inclusief een uitgebreid overzicht van de prestaties van de organisatie. Het platform biedt de mogelijkheid om objectieve data te integreren in een systeem waardoor de volledige keten van de organisatie in kaart wordt gebracht en corrigerende maatregelen aanbiedt.

LEVENSZYCLUS-BENADERING

DIMENSIE

Ecologie	...
Economisch	...
Sociaal	...
Circulariteit	...

BELGISCHE MARKT

Inburgering label	..
-------------------	----

BRONNEN

CODE OF CONDUCT

- UN GLOBAL COMPACT: <http://www.unglobalcompact.org/>
- ILO: <http://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/lang--en/index.htm>
- UN universal declaration on human rights: <http://www.un.org/en/documents/udhr/index.shtml>
- Ethical trading initiative: <http://www.ethicaltrade.org/eti-base-code>
- ISO 14001 <https://www.iso.org/iso-14001-environmental-management.html>
- EMAS (EU) http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

DUURZAAMHEIDSLABELS

- Labelinfo (BE): <https://www.labelinfo.be>
- Gids Voor Duurzame Aankopen (BE): <https://www.gidsvoorduurzameaankopen.be/nl>
- Ecolabel Index (Internationaal): <http://www.ecolabelindex.com>
- <https://keurmerkenwijzer.nl>

AUDITS

- Sedex : <https://www.sedex.com>
- Smeta: <https://www.sedex.com/our-services/smeta-audit/>

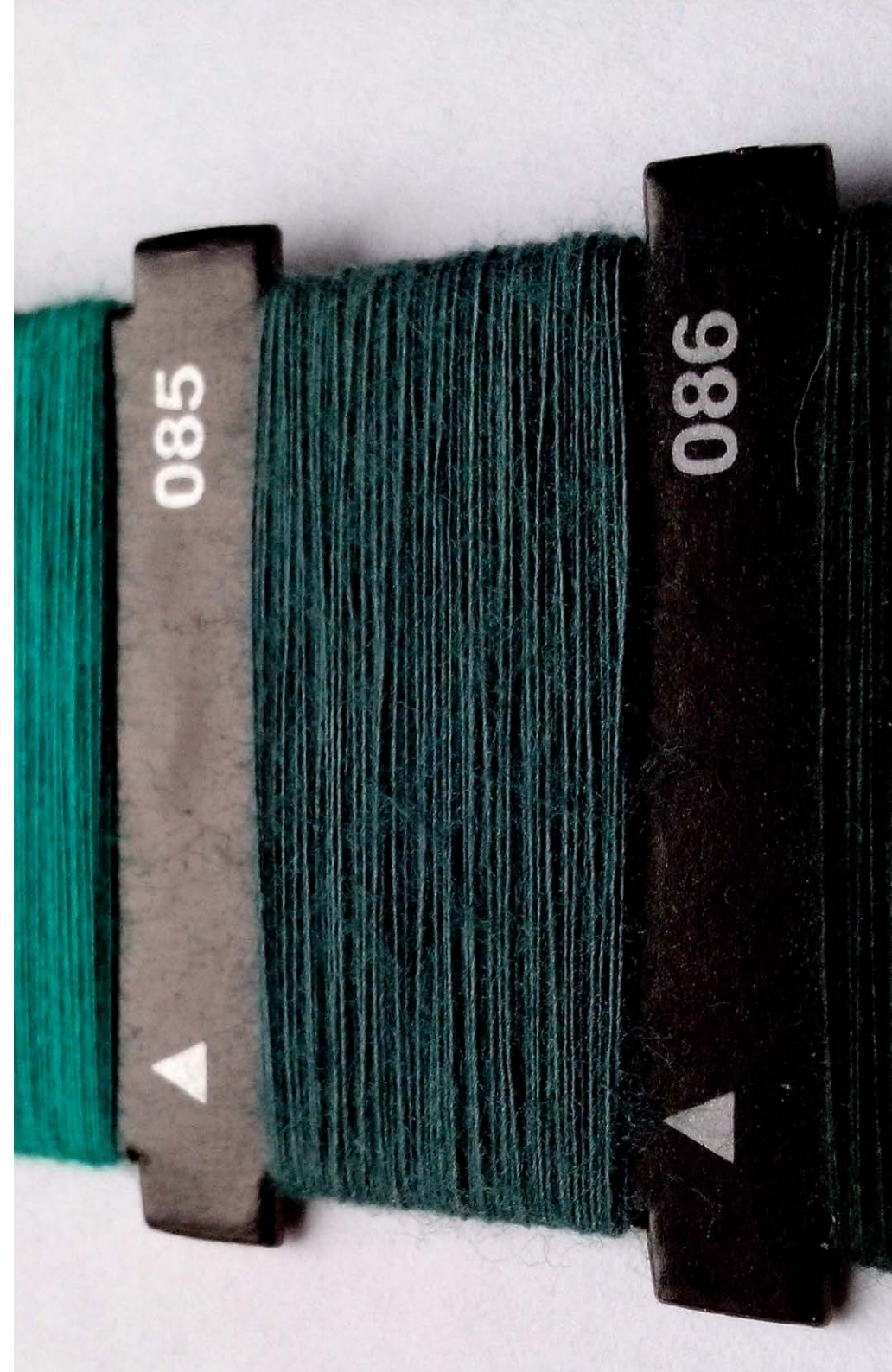

MANAGEMENTSYSTEMEN

- Wrap: <https://wrapcompliance.org>
- SA8000: <https://sa-intl.org/programs/sa8000/>
- EMAS: https://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm
- BSCI: <https://www.amfori.org/content/amfori-bsci>
- Fair Labor Association: <https://www.fairlabor.org>
- OHSAS 18001: <https://www.mvovlaanderen.be/fiche/ohsas-18001-iso-45001>
- ISO 14001: <https://www.iso.org/iso-14001-environmental-management.html>
- Fair Wear Foundation: <https://www.fairwear.org>
- AA1000: <https://www.accountability.org>
- STEP: <https://www.oeko-tex.com/en/apply-here/step-by-oeko-tex>
- B Corporations: <https://bcorporation.net>

PLATFORMEN VOOR DUURZAAM KETENBEHEER

- Ecovadis: <https://ecovadis.com>
- Amfori: <https://www.amfori.org/content/amfori-sustainability-platform>

CLOSE THE LOOP
A GUIDE TOWARDS A CIRCULAR FASHION INDUSTRY

**FLAN
DERS** **DC**

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

**VLAANDEREN
CIRCULAIR**